

BARDV M POMERANIAE

Pomerania à Pomesano Videnti primi Borussiorum Regis filio nomen habens, in superiore & inferiore diuiditur, quarum hæc, in Orientem vergens, VVandaliam, Cassubiamq; , Illa Stetinensem, Barthiensemq; , seu VVolgastensem Ducatus, ac Rugiensem insulam complectitur, Opidis est egregijs culta, inter quæ BARDV M non infimum dignitatis locum obtinet, Præclaras enim & magnificas nobilium ædium structuras, iucundam Ducibus suis residentiam præbet. Eius primordium, in annum post Christum natum M. LXXIX, historici, & opidi Archyuum referunt. Quando à Longobardis Rugiensem insulam occupantibus, loco negotiationi peropportuno ad mare Balticum ædificatum, Barthiensi, seu VVolgastensi Duci paruit. Deinde Stetineses Pomeraniæ Duces, situs commoditate illecti, amplissimarum vrbium priuilegijs, Ducati residentia, Palato eleganter ad normam ædificato, Schola, & topographica officina, Bardense hoc opidum decenter exornarunt, quemadmodum & horto, varijs sepimentis, diuersarumque herbarum, florum, ac arborum varietate, ad delectationem spectantium venustè distincto. Adpellationem & nomen, vel à primis fundatoribus Longobardis, vel à præterlabente fluuio, Bartico obtinuisse perhibetur, quem hoc loci mare absorbet. Forum habet amplum in quo, ob agri vicini fertilitatem, & maris oportunitatem, res victui, & humanæ necessitati inseruientes, tolerabili pretio veneunt. Solum enim habet, non tantum suburbanum, sed totius Ducatus vbique fertile, aquis irriguum, stagnis abundans, onerarijs mercatorum nauibus peruium duces pascuis, pomis, lignis, ciuis, montibus, venatione, pecore, piscibus, frumentis, butyro, melle, cera, & alijs his similibus. vnde marinis & fluuiatilibus piscibus, omnis generis ferina, multisque magnarum vrbium commoditatibus, Pomeraniæ Barda abundat. Vt non immeritò Illustrissimi Pomeraniæ Duces, optatam sibi sedem, vitæque domicilium in ea sibi delegerint. Ciuium opes in re pecuaria, & negotiatione consistunt, quam per mare, vicinam Daniam, Noruegiam, aliasque remotiores Regi ones, magno questu exercent: Cereuisiam coquunt sapidam, quam etiam ad remotiores longius exportant, Et licet vulcani furorem valde sibi iniquum frequētius senserint, tamen tanta situs oportunitas, tanta cura & sollicitudo Ducis in ea restauranda, & conseruanda vt bene muniti & florentis opidi formam modo exhibeat.

Dauid Chitreus, Dum Sundense bellum inter Pomeranos, & Megapolitanos accuratius describit. Bardæ aliquoties non sine honoris, & constantie elogio meminit, Dum varias eius calamitates explicans, refert, quoniam pacto Vratislao Pomeraniæ Duce in vrbe Sundensi rebus humanis exempto, duos filios pueros reliquerit, Bugsluum, & Barnimum, & tertium Vrataluum posthumum, Quam occasionem arripientes vicini Megapolitani Principes, Cismarium Rugiæ Ducatum statim hostiliter inuadunt, & Bardam, Grimmam, ac Lositium excepta arce, quam Reinfridus de Pense pro filijs Vratislao defendebat, occupant. A ciuitatibus vicinis Sundio, Grypsvoldo, & Demina, euocatis consulibus, petunt, ne se bello immisceant, nec in Rugia à dominis feudi legitime sibi collata impediatur, se vicissim vratislao filijs, de legitimo illorum, & antiquo parimonio nihil decepturos, & perpetuam cum illis pacem, & amicitiam culturos esse.

Tanta autem fides, & constantia ciuitatum erga principes suos, ducis Vratislao hæredes infantes fuit, vt nullis mollitè illecebis, nullis fractæ minis aut terroribus, se defensionē principū suorū in Ducatu Regne, qui legitimo & pleno iure ad eos pertinere, integre recuperādo & tuēdo, in trepide suscipere decreuerint. Præsertim, cū Sundense ciuitatē, quæ tot principū peregrinorū insultus, nuper inuisa sustinuerat, subiectionē ac fidē vratislao iurata, hæredibus etiā illius firmiter prestare, nec vlla ratione ab eis auelli se passuros didicissent. Interea, ex Dania Ioanes Holsatiæ Comes, cū promissis electi Danicæ Regis auxilijs 600 equitū Sundiū appellit, & tutorio nomine in fidē receptis ciuibus, & nobilitate insulæ Rugiæ, integri Ducatus recuperationē Vratislao filijs sancte pollicetur. Progressus autē ad opidū Lositz, & seignius expectatione, omnia agens, tandē inducias cū hoste, inscijs, & inuitis ciuitatibus, vsq; ad diē Ioānis Baptistæ anni sequētis sancit, & incunte hyeme, in Daniā redit. Interea, qui in præsidio Lositij erāt euagati, vicinarum ciuitatum prædia, & ciues, tempore induciarum, spoliabant, Sundani igitur, Gryphisvaldenses, & Deminij, re, cum præfecto arcis communicata, opidum, incunte vere, expugnant. Mense Iulio, Megapolitani Deminum, irrito conatu, obsident, & progressi VVolgastum versus, rapinis & exactionibus pecuniæ, quibus incendia agricolæ redimere cogebant, passim grassantur. Cum autem Gerardus Holsatiæ Dux, prætexens, in ducias à se, optimo consilio sancitas, & in triennium prorogandas, per ciuitates esse, auxilia deinceps negaret, Ciuitates Ottonem & Barnimum, filium adolescētē magnanimum, Duces Stetineses hætenus quiescentes ad legitimam agnatorum tutelam & principum pupillorum defensionem suscipiendam inuitant. Quorum auxilio paulatim hostes ne vterius progredierentur, repressi, & amissa Rugiæ continentis opida, post viginti demum annos recuperata sunt. Nam vt nulla calamitas sola est; Eodem tempore Ludoicus Marchio Brandenburgensis, cui pater Ludoicus Bauarus Imp. Pomeraniæ feudum contulerat, (quod Duces Pomeraniæ, duobus de Imperio dimicantibus, neuri præiudicare volentes, id debito tempore petiuissent) Pomeraniæ Duces bello inuadens, multa nouæ Marchiæ opida Pomeranis adimebat. Quare robur militiæ Pomeraniæ aduersus Marchionem aliquot annis conuertendum fuit. Et, quanquam Barnimi Stetinesis virtute & felicitate Marchio ad cremnensem aggerem victus ac profligatus pacem postea æquis conditionibus, vt deficiente linea Ducū Pomeraniæ mascula, marchiones succederent, cum Pomeranis primum fecit, tamen occupato alijs curis, & belis Barnimo, lentius, & infelicius omnia in continente Rugia gerebantur, & diuturniorem ac firmiorem sedem Megapolitani in ea figebant, Adeo, vt Albertus & Ioannes Henrici filij Megapolitani Anno M. CCC. XLV. III die octauo Iulij à Cæsare creati, inter cætera opida, Bardam quoque & Damgard, in fiduciarum diemtelam à Cæsare nominatim acciperent. Eandem verò, circa annum Christi M. CCC. LI. redintegrato bello, Megapolitani, quos Nicolaus ducebat ad opidum Lositz, à Barnimo profligati, & cum victoriæ cursum statim vrgeret, Grimma recepta, & triennio post magnis laboribus Barda etiam recuperata, & finis bello ferè triennali deo continentis Rugiæ imperio inter vicinos Principes Pomeranos & Megapolitanos gesto, impositus est, In quo eximia & singularis harum præcipue ciuitatum Sundij, Gryphisvalde, Demini, & Bardæ erga principes suos pupillos, pietas, fides, & constantia enituit.